

Centrum voor Literatuur,
Intermedialiteit en Cultuur
organiseert studiedag

Vrije
Universiteit
Brussel

Vakgroep Taal- en Letterkunde

Van *Life Course* tot *Life Writing*

De menselijke levensloop in literair perspectief

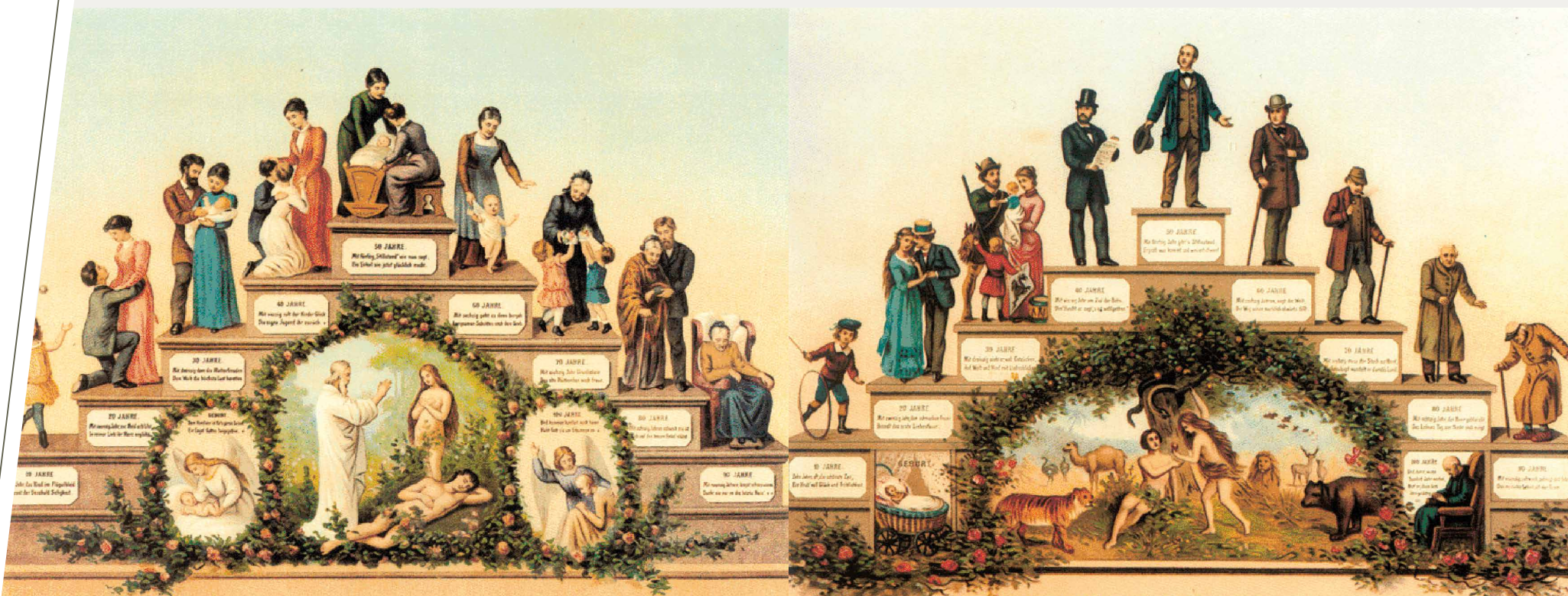
10:00 – 10:30	Onthaal en Verwelkoming (Voorzitter CLIC)
10:30 – 11:00	Christian Laes - De menselijke levensloop in de Grieks-Romeinse oudheid: psychologie, numerologie of sociale status quo?
11:00 – 11:30	Marc Van Zoggel - "Twee dezelfde schrijvers die weigerden in elkaar te vloeien". Harry Mulisch in het werk van Harry Mulisch
11:45 – 12:15	Dirk Vanden Berghe - Autobiografie als 'antiroman' in de vroege Italiaanse 20ste eeuw: de eerste geschriften van Ardengo Soffici
12:15 – 12:45	Elisabeth Bekers - Van traditioneel initiatieritueel tot genitale verminking: vrouwenbesnijdenis in Afrikaanse literaturen
14:00 – 14:30	Ann Peeters - De zoektocht van Renzo in Alessandro Manzoni's "I Promessi sposi"
14:30 – 15:00	Diana Castilleja - Angelina Muñiz Huberman: ballingschap en constructie van een gefragmenteerd "ik"
15:15 – 15:45	Mathias Meert - <i>Paula. Ein Fragment</i> als "life writing": een "Erinnerungsbuch" van Richard Beer-Hofmann
15:45 – 16:15	Niusha Fadaee - Life Course: A Present-Day Perspective: Theatre of the Oppressed and Labour-Children in Iran
16:15 – 16:30	Slotwoord

29 november 2013

Vrije Universiteit Brussel, Campus Oefenplein (Etterbeek)
Promotiezaal "Aloïs Gerlo" D2.01

Deelname gratis

Organisatie: Prof. dr. Christian Laes (Christian.Laes@vub.ac.be)
drs. Mathias Meert (Mathias.Meert@vub.ac.be)
dr. Ann Peeters (Ann.Peeters@vub.ac.be)

CLIC Studiedag 29 november 2013 - Promotiezaal "Aloïs Gerlo" D.2.01

Van Life Course tot Life Writing

De menselijk levensloop in literair perspectief

- 10.00 u. : Onthaal
- 10.20 - 10.30 u. : Verwelkoming (Voorzitter CLIC)
- 10.30 - 11.00 u. : **Christian Laes** - De menselijke levensloop in de Grieks-Romeinse oudheid: psychologie, numerologie of sociale status quo?
- 11.00 - 11.30 u. : **Marc Van Zoggel** - "Twee dezelfde schrijvers die weigerden in elkaar te vloeien". Harry Mulisch in het werk van Harry Mulisch.
- 11.30 - 11.45 u. : Koffiepauze
- 11.45 - 12.15 u. : **Dirk Vanden Berghe** - Autobiografie als 'antiroman' in de vroege Italiaanse 20ste eeuw: de eerste geschriften van Ardengo Soffici.
- 12.15 - 12.45 u. : **Elisabeth Bekers** - Van traditioneel initiatieritueel tot genitale verminking: vrouwenbesnijdenis in Afrikaanse literaturen.
- 12.45 - 14.00 u.: Middagpauze
- 14.00 - 14.30 u.: **Ann Peeters** - De zoektocht van Renzo in Alessandro Manzoni's *I Promessi sposi*.
- 14.30 - 15.00 u.: **Diana Castilleja** - Angelina Muñoz Huberman : ballingschap en constructie van een gefragmenteerd 'ik'
- 15.00 - 15.15 u. : Koffiepauze
- 15.15 - 15.45 u. : **Mathias Meert** - *Paula. Ein Fragment* als 'life writing' : een *Erinnerungsbuch* van Richard Beer-Hofmann.
- 15.45 – 16.15 u.: **Niusha Fadaee** - Life Course: A Present-Day Perspective: Theatre of the Oppressed and Labour-Children in Iran
- 16.15 - 16.30 u. : Slotwoord

Christian Laes - De menselijke levensloop in de Grieks-Romeinse oudheid: psychologie, numerologie of sociale status quo?

Uit de Grieks-Romeinse oudheid zijn honderden indelingen van de menselijke levensloop bekend. Op het eerste zicht klinken deze teksten vertrouwd en zelfs wat hedendaags. De achtergrond is echter fundamenteel anders: het spel van het getal lijkt te primeren op de vaststellingen van de ontwikkelingspsychologie. Ook moeten sociale verwachtingspatronen in rekening worden genomen. In een tweede luik van deze lezing focussen we op concrete gevolgen voor het begrijpen van een specifiek literair genre: de antieke keizersbiografie.

Marc Van Zoggel - "Twee dezelfde schrijvers die weigerden in elkaar te vloeien". Harry Mulisch in het werk van Harry Mulisch

In zijn voordracht *Over de verbeelding* zegt Harry Mulisch: "ik heb meer en directer autobiografisch geschreven dan de meeste van mijn collega's." Mulisch doelt op autobiografische non-fictie, maar ook in zijn romans en verhalen heeft hij zijn persoon en zijn leven altijd op diverse manieren 'ingeschreven'. Dit leverde hem soms het verwijt op, vooral met betrekking tot het late werk, alleen nog maar over zichzelf te kunnen schrijven. In mijn presentatie wil ik verkennen op welke manieren, zowel inhoudelijk als formeel, Mulisch zichzelf heeft gepresenteerd en gerepresenteerd in zijn fictionele werk - met bijzondere aandacht voor de late romans -, en wat de rol van de lezer hierbij is.

Dirk Vanden Berghe - Autobiografie als 'antiroman' in de vroege Italiaanse 20ste eeuw: de eerste geschriften van Ardengo Soffici

Aan het begin van de 20ste eeuw wensten Italiaanse intellectuelen langs het tijdschrift *La Voce* een reeks maatschappelijke hervormingen te bewerkstelligen. Hun zoektocht impliceerde een onbevooroordeelde wijze van communiceren; op specifiek literair vlak verwierpen zij de traditionele genres. Schrijver Ardengo Soffici (1879-1964) zou zich bijgevolg toeleggen, tot het einde van zijn carrière, op een veelheid aan autobiografische geschriften. Lang aanzien als toonbeeld van 'spontaneïteit' binnen de Italiaanse letteren, stoelde zijn zoektocht daarentegen op de assimilatie van specifieke stijlvoorbeelden en culturele reminiscenties. Ik zal beschrijven hoe mijn intertekstuele benadering van Soffici's eerste geschriften (lang onuitgegeven) tot stand kwam en welke implicaties het langzaam verwerven van een

aparte stijl had voor zijn werk tot de Eerste Wereldoorlog. In het bijzonder zal ik ingaan op een vroege beschrijving van zijn kinderjaren (*Infanzia*), levensperiode die in zijn ogen een symbolische waarde in zich droeg en zo zijn visie op het schrijverschap mee ondersteunde.

Elisabeth Bekers - Van traditioneel initiatieritueel tot genitale verminking: vrouwenbesnijdenis in Afrikaanse literaturen

Vrouwenbesnijdenis is ongetwijfeld één van 's werelds meest besproken overgangsrituelen, maar al te vaak worden Afrikaanse stemmen in dit debat niet gehoord. Nochtans komt de praktijk aan bod in Afrikaanse literaturen in Europese talen sinds hun ontstaan in de jaren zestig. In de voorbije halve eeuw onderging het literaire debat fundamentele wijzigingen, in antwoord op zowel literair-historische ontwikkelingen als op veranderende opvattingen over etniciteit, nationalisme, kolonialisme, feminisme en mensenrechten. Had men aanvankelijk vooral aandacht voor de veranderende maatschappelijke functie van vrouwenbesnijdenis in het koloniale conflict, dan weerklinkt vanaf de jaren zeventig het feministisch protest steeds luider dankzij steeds mondigere vrouwelijke personages en vertellers.

Ann Peeters - De zoektocht van Renzo in Alessandro Manzoni's *I Promessi sposi*

Niet onterecht worden Alessandro Manzoni's *I Promessi sposi* (1840) vaak beschreven als een *Bildungsroman avant la lettre*. Door de vertelling heen is de lezer niet alleen getuige van Renzo's zoektocht naar zijn verloofde Lucia, maar ook naar een stabiele levensvisie, naar een evenwicht tussen individuele en collectieve belangen, naar een mogelijkheid om de wetten van God en de mens met elkaar te rijmen. Aan de hand van de analyse van enkele fragmenten, die tevens kunnen beschouwd worden als ankerpunten van dergelijk bewustwordingsproces van het hoofdpersonage, zal aangetoond worden hoe Manzoni duidelijke politieke en sociale boodschappen verweven heeft in de beschrijving van Renzo's zoektocht.

Diana Castilleja - Angelina Muñiz Huberman : ballingschap en constructie van een gefragmenteerd 'ik'

Als dochter van Spaanse ballingen zal Angelina Muñiz Huberman een lang en pijnlijk parcours doorlopen, van geboorte tot volwassenheid, om haar zelfontwikkeling te verwezenlijken. Wij stellen een analyse van de *Leitmotiven* voor die de manier van schrijven van MH omvatten. Met behulp van het geheugen, zowel persoonlijk als collectief, tracht de schrijfster de stukken aan elkaar te lijmen om haar eigen identiteit, bestaande uit fragmenten, vorm te geven.

Mathias Meert - *Paula. Ein Fragment* als 'life writing' : een *Erinnerungsbuch* van Richard Beer-Hofmann

Richard Beer-Hofmann's postuum gepubliceerde (auto)biografie *Paula. Ein Fragment* (1949), geschreven tijdens zijn ballingschap in de Verenigde Staten, kenmerkt zich door opzet en thema als *Erinnerungsbuch*, opgedragen aan de overleden echtgenote van de Weense auteur. Tijdens deze lezing wordt aan de hand van *Paula* dieper ingegaan op Beer-Hofmann's (joodse) thematiek van de herinnering en de tekstuele vormen waarin deze gestalte krijgt. Opgevat als experiment in 'life writing' bevindt Beer-Hofmann's tekst zich in het vaak problematische spanningsveld tussen *Dichtung* en *Wahrheit*, totaliteit en fragment, biografie en autobiografie.

Niusha Fadaee - Life course: A Present-Day Perspective: Theatre of the Oppressed and Labour-Children in Iran

Labour-children in Iran are a relatively visible, statistically large and a socially disconnected community. *Theatre of the Oppressed* is gradually becoming a means for working-children to express their mismatched life experiences, to share their controversial state of being, and ultimately to think of ways to end the oppression. It is a means to communicate the experiences of a non-existent childhood. The TO form of narration provides a collective and communal expression of experiences and a unique echoing and multi-voiced point of view. The TO power lies in the becoming of a 'spect-actor', and in the simultaneous, improvised and unrepeatable form of life-narration. This narration is transient and ever-changing as it aims to constantly transform itself through its unlimited possibilities. It is an evolutionary ritual that presents selves, memories and experiences, not to record but to transform them. It makes in breaking and creates anew, over and over again.